

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ МУРАЛИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
КАЙБИЦКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
КАЙБЫЧ
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
МӨРӘЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

2026 ел, 26 нчы март

Мөрәле ав.

№ 5

Украина, Донецк халык республикасы, Луганск халык республикасы, Запорожск һәм Херсон өлкәләре территорияләрендә махсус хәрби операция барышында һәлак булган (вафат булган) Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлегендә туып үскән һәм Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлегендә даими яшәгәннәрнең һәлак булу (үлем) датасыннан исемен мәңгеләштерү турында нигезләмәне раслау хакында

«Ватанны саклаганда һәлак булганнарның истәлеген мәңгеләштерү турында» 1993 елның 14 гыйнварындагы 4292-1 номерлы Россия Федерациясе законы нигезендә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының «Мөрәле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл жирлеге башкарма комитеты КАРАР ИТӘ:

1. Украина, Донецк халык республикасы, Луганск халык республикасы, Запорожск һәм Херсон өлкәләре территорияләрендә махсус хәрби операция барышында һәлак булган (вафат булган) Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлегендә туып үскән һәм Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлегендә даими яшәгәннәрнең һәлак булу (үлем) датасыннан исемен мәңгеләштерү турында нигезләмәне кушымтада каралганча расларга.

2. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <http://pravo.tatarstan.ru> веб-адресы буенча «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматы рәсми порталы»нда бастырып чыгарырга, шулай ук Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә <https://muralin-kaybici.tatarstan.ru/> веб-адресы буенча Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл жирлегенең рәсми сайтында урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз җаваплылыгымда калдырам.

Мөрәле авыл жирлеге Башкарма комитеты
Житәкчесе



Зиннәтуллин Р.Р.

Татарстан Республикасы
Кайбыч муниципаль районы
Мөрәле авыл жирлегенде
Башкарма комитетының
2026е. «26» мартындагы 5номерлы
карарына
1 нче кушымта

Украина, Донецк халык республикасы, Луганск халык республикасы, Запорожск Һәм Херсон өлкәләре территорияләрендә махсус хәрби операция барышында Һәлак булган (вафат булган) Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлегендә туып үскән Һәм Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлегендә даими яшәгәннәрнең Һәлак булу (үлем) датасыннан исемен мәңгеләштерү турында нигезләмә
1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1.2. Әлеге Украина, Донецк халык республикасы, Луганск халык республикасы, Запорожск Һәм Херсон өлкәләре территорияләрендә махсус хәрби операция барышында Һәлак булган (вафат булган) Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлегендә туып үскән Һәм Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл жирлегендә даими яшәгәннәрнең Һәлак булу (үлем) датасыннан исемен мәңгеләштерү турында нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) «Ватанны саклаганда Һәлак булганнарның истәл еген мәңгеләштерү турында» 1993 елның 14 гыйнварындагы 4292-1 номерлы Россия Федерациясе Законы нигезендә эшләнә.

1.2. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл жирлегендә территориясендә Һәлак (вафат) булуларының (вафат булуларының) даими яшәве Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл жирлегендә территориясендә яшәү урыны буенча теркәлү, Мөрәле авыл жирлегендә территориясендә Һәлак булган (вафат булган) даими яшәү фактын билгеләү турындагы суд карары белән, йорт китабыннан өзәтә белән раслана.

2 бүлек. МАХСУС ХӘРБИ ОПЕРАЦИЯ БАРЫШЫНДА ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ КАЙБЫЧ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ МӨРӘЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНДӘ ТУЫП ҮСКӘН (ВАФАТ БУЛГАН) КЕШЕЛӘР ИСТӘЛЕГЕН МӘҢГЕЛӘШТЕРҮ ФОРМАЛАРЫ

2.1. Мөрәле авыл жирлегендә туып үскән махсус хәрби операция барышында Һәлак булган (вафат булган) кешеләр истәлеген мәңгеләштерүнең төп рәвешләре түбәндәгеләр:

1) махсус хәрби операция барышында Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл жирлегендә Һәлак (вафат булган) кешеләр турында Хәтер китабын булдыру Һәм алып бару;

2) урамнарга һәм мәйданнарга махсус хәрби операция барышында Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл җирлегендә туып-үскән (вафат булган) кешеләрнең исемнәрен бирү, фасадларда һәм (яисә) биналар эчендә истәлекле билгеләр урнаштыру;

3) махсус хәрби операция барышында Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл җирлегендә һәлак булган (вафат булган) кешеләрнең хәрби батырлык почмакларын, дан музейларын, батырлык күргәзмәләрен булдыру;

4) Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл җирлегеннән чыккан, махсус хәрби операция барышында вафат булган (вафат булган) кешегә мемориаль такта, башка истәлекле билге, арт-объект (шул исәптән кырма) урнаштыру;

5) массакүләм мәгълүмат чараларында һәм «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл җирлегеннән чыккан, махсус хәрби операция барышында һәлак булган (вафат булган) кешеләр турындагы материалларны аларның батырлыкларына багышланган бастырып чыгару;

6) Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл җирлегеннән булган, махсус хәрби операция барышында һәлак (вафат) булганнар истәлегенә багышланган хәрби-патриотик дәресләр, спорт чаралары уздыру;

7) патриотик клублар, яшьләр оешмалары эшчәнлегенә ярдәм.

3 бүлек . МЕМОРИАЛЬ ТАКТА, БАШКА ИСТӘЛЕКЛЕ БИЛГЕ, АРТ-ОБЪЕКТ (ШУЛ ИСӘПТӘН МУРАЛ) УРНАШТЫРУ ТУРЫНДА КАРАР КАБУЛ ИТҮ ӨЧЕН КРИТЕРИЙЛАР

3.1. Мемориаль такта, башка истәлекле билге, арт-объект (шул исәптән мурал) урнаштыру турында карар кабул итү өчен критерий булып исемә мәңгеләштерелә торган затның батырлыгы, кыюлыгы, аеруча батырлык күрсәтүе турында документаль расланган дәрес мәгълүматлар булу тора.

3.2. Мемориаль такта, башка истәлекле билге, арт-объект (шул исәптән мурал) урнаштыру турындагы мәсьәләне карау махсус хәрби операция тәмамланган көннән алып кимендә 6 ай узгач һәм 5 елдан да соңга калмыйча башкарыла.

3.3. Батырлык ордены белән бүләкләнгән, Россия Федерациясә Герое исеменә лаек булган затларга мемориаль такта, башка истәлекле билге, арт-объект (шул исәптән мурал) урнаштыру турында мөрәҗәгать итү сроклары буенча чикләүләр кагылмый.

4 бүлек. МЕМОРИАЛЬ ТАКТА, БАШКА ИСТӘЛЕКЛЕ БИЛГЕ, АРТ-ОБЪЕКТ (ШУЛ ИСӘПТӘН МУРАЛ) УРНАШТЫРУ ТУРЫНДА ҮТЕНЕЧНАМӘЛӘР ЮЛЛАУ ТӘРТИБЕ

4.1. Мемориаль такта, башка истәлекле билге, арт-объект (шул исәптән мурал) урнаштыру инициативасы белән дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, иҗтимагый һәм дини берләшмәләр, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең,

оешмаларның хезмэт коллективлары, физик затлар (алга таба - инициатор) м өрәжәгать итәргә мөмкин.

4.2. Мемориаль такта, башка истәлекле билге, арт-объект (шул исәптән мурал) урнаштыру турында Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл җирлегендә туып-үскән, хәрби бурычын үтәгәндә һәлак булучының (вафат булучының) исеме мәнҗеләштерү турында үтенечне һәм әлеге Нигезләмәнең 4.3 пунктында күрсәтелгән документларны үз эченә алган язмача үтенечнамә (алга таба - үтенечнамә), Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл җирлеге башкарма комитеты җитәкчесе исеменә җибәрелә.

4.3. Исемне мәнҗеләштерү өчен тапшырыла торган документлар исемлегенә түбәндәгеләр керә:

- 1) граждан (оешма) үтенечнамәсе;
- 2) исеме мәнҗеләштерелә торган Ватанны саклаучы турында тарихи яисә тарихи-биографик белешмә; вакыйганың дөреслеген яисә исеме мәнҗеләштерелә торган затның казанышларын раслый торган архив, бүләкләү документларының күчермәләре;
- 3) исеме мәнҗеләштерелә торган затның мәнҗеләштерү урыны буенча яшәү чорын күрсәтеп, йорт китабыннан өземтә;
- 4) исемне мәнҗеләштерү формасы буенча тәкъдим;
- 5) мемориаль такта, башка истәлекле билге, арт-объект (шул исәптән мурал) куелуның күздә тотылган урыны турында аның сайлавын нигезләп белешмәләр;
- 6) языла торган текст буенча тәкъдим;
- 7) мемориаль такта, башка истәлекле билге, арт-объектны (шул исәптән муралны) тантаналы ачуны проектлау, эзерләү, урнаштыру һәм техник яктан тәэмин итү эшләрен финанслау турында үтенечнамәче субъектның (инициаторның) язма йөкләмәсе буенча инициатор хисабына башкарыла;
- 8) үтенечнамәче гражданның эшләренә финанслау турында язма йөкләмәсе, йәки финанслауны гамәлгә ашыру мөмкин булмау турында хәбәрнамәсе.

4.4. Мемориаль такта, башка истәлекле билге, арт-объект (шул исәптән кырмыска) урнаштыру урыны Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл җирлеге Башкарма комитеты комиссиясе һәм бина милекчесе тарафыннан хупланырга тиеш. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл җирлеге Башкарма комитеты инициатор тарафыннан мемориаль такта урнаштыру күздә тотыла торган бинаны сүтү я булмаса капитал ремонт ясау планлаштырылган очракта, мемориаль такта, башка истәлекле билге, арт-объектны (шул исәптән муралны) урнаштыру урынын килештерүдән баш тартырга мөмкин. Мемориаль такта, башка истәлекле билге, арт-объект (шул исәптән мурал) урнаштыру урынын килештерүдән баш тарткан очракта, Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл җирлеге башкарма комитеты үзенең дәлилле бәяләмәсен күренекле вакыйгалар һәм шәхесләр турында хәтерне мәнҗеләштерү белән бәйле мәсьәләләрне алдан карау өчен Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл җирлеге Башкарма комитеты комиссиясенә (алга таба - Комиссия) җибәрә.

5 бүлек. ҮТЕНЕЧНАМӘЛӘРНЕ КАРАУ ҺӘМ АЛАР БУЕНЧА КАРАРЛАР

КАБУЛ ИТҮ ТӘРТИБЕ

5.1. Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл җирлеге Башкарма комитеты җитәкчесе исеменә килгән үтенечнамә һәм документлар 2 эш көне эчендә Комиссия каравына тапшырыла.

5.2. Комиссия үтенечнамәне карый һәм теркәлгәннән соң 20 календарь көн эчендә аңа теркәлә торган документларны тикшерә.

5.3. Комиссия карала торган үтенечнамәләр буенча җәмәгатьчелек фикерен сораштыру үткәргә хокуклы.

5.4. Әлеге Нигезләмәнең 4.3 пунктында күрсәтелгән үтенечнамәне һәм документларны карау нәтижеләре буенча Комиссия түбәндәге карарларның берсен кабул итә:

1) үтенечнамәне хупларга һәм үтенечнамәне гамәлгә ашыру өчен, хәтерне мәңгеләштерү эшләрен уздыру тәртибен җаваплы вазыйфаи затларны билгеләргә (чараларда катнашучы кызыксынган органнар һәм оешмалар исемлеге, финанс-иқтисади чыгымнар күләмен билгеләү, эшләргә башкару өчен финанс чараларын, көчләргә бүлү бирү һ.б.);

2) үтенечнамәгә җавап булудың истәлеген башка рәвешләрдә мәңгеләштерергә киңәш итәргә;

3) үтенеч намәләргә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл җирлеге Башкарма комитеты комиссиясе тарафыннан билгеләнә торган өстәмә белешмәләр һәм документлар алу зарурлыгына бәйле рәвештә яисә Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл җирлеге Башкарма комитеты комиссиясе билгеләгән башка сәбәпләр аркасында Комиисия билгеләгән срокка күчерергә.

5.5. Комиссия кабул иткән карарлар беркетмә белән рәсмиләштерелә.

5.6. Әлеге Нигезләмәнең 5.4 пунктының 1 пунктчасында каралган карар кабул иткәндә, Комиссия Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл җирлеге башкарма комитеты Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл җирлеге Башкарма комитетының мемориаль такта, башка истәлекле билгә куя турындагы карары проекты эзәрли һәм аны Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл җирлеге Башкарма комитеты җитәкчесенә имзалауга җибәрә.

5.7. Монументаль сәнгать эсәрен куя турында үтенечнамәне кире кагу турында карар кабул ителгән очракта, Комиссия шундый карар кабул ителгән көннән алып 5 көннән дә соңга калмыйча аны инициаторга җибәрә.

5.8 Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районының Мөрәле авыл җирлеге Башкарма комитетының мемориаль такта, башка истәлекле билгә урнаштыру турындагы карарында түбәндәгеләр күрсәтелә:

- 1) мемориаль такта, башка истәлекле билгә урнаштыру урыны адресы;
- 2) язудың эчтәлегә;
- 3) мемориаль такта, башка истәлекле билгә урнаштыру сроды;
- 4) мемориаль тактаны, башка истәлекле билгене проектлау, эзәрләү һәм урнаштыру эшләрен финанс белән тәмин итү чыганагы;
- 5) җаваплы зат.

5.9. Мемориаль такта, башка истәлекле билге Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы Мөрәле авыл җирлеге Башкарма комитетының бюджет чаралары исәбеннән билгеләнә. Шулай ук мемориаль такта, башка истәлекле билгене бюджеттан тыш акчалар хисабына урнаштыру да рөхсәт ителә.

6 бүлек. КУЕЛА ТОРГАН МЕМОРИАЛЬ ТАКТАГА, БАШКА ИСТӘЛЕКЛЕ БИЛГЕГӘ, АРТ-ОБЪЕКТКА (ШУЛ ИСӘПТӘН МУРАЛ) АРХИТЕКТУРА-СӘНГАТ ТАЛӘПЛӘРЕ

6.1. Куела торган мемориаль тактага, башка истәлекле билгегә, арт-объектка (шул исәптән мурал) архитектура-сәнгать чишелеше ул яңа элемент буларак куела торган урын характерына, мохит үзенчәлекләренә каршы килергә тиеш түгел.

6.2. Проектны һәм мемориаль такта, башка истәлекле билге, арт-объект (шул исәптән мурал) урнаштыру урынын килештергәндә түбәндәге таләпләр исәпкә алына:

1) мемориаль такта, башка истәлекле билге, арт-объект (шул исәптән мурал) тексты кыска формада рәсмиләштерелергә һәм исеме мәңгеләштерелә торган затның рус телендәге тулы фамилиясен, исемен, атасының исемен үз эченә алырга тиеш;

2) мемориаль такта, башка истәлекле билге, арт-объект (шул исәптән мурал) текстында мәңгеләштерелә торган затның казанышлары турында белешмәләр булу мәҗбүри;

3) мемориаль такта композициясенә тексттан тыш портрет сурәтләре, декоратив элементлар, яктыртулар кертелергә мөмкин;

4) мемориаль такта, башка истәлекле билге нык таштан (мәрмәр, гранит) яисә металл эретмәдән (бронза, чуен) башкарыла;

5) мемориаль такта, башка истәлекле билге яхшы күренә торган урыннарда (фасадаларда яисә биналар эчендә) ике метрдан да түбәнрәк булмаган биеклектә урнаштырыла.

7 бүлек. ИСЕМНЕ МӘҢГЕЛӘШТЕРҮ БУЕНЧА КОМИССИЯ

7.1. Мөрәле авыл җирлегендә туып-үскән (вафат булган) кешеләрнең исемен халыкның хәтерендә мәңгеләштерү эшен оештыру өчен Хәтер мәңгеләштерү комиссиясе (алга таба - Комиссия) төзелә.

7.2. Комиссия Мөрәле авыл җирлеге Башкарма комитеты каршында даими эшләүче коллегиаль орган булып тора.

7.3. Комиссия составына түбәндәгеләр керә:

Комиссия рәисе - Мөрәле авыл җирлеге Башкарма комитеты җитәкчесе;

Рәис урынбасары — Кайбыч муниципаль районы башкарма комитетының социаль мәсьәләләр буенча урынбасары (киләшү буенча);

Комиссия секретаре - Мөрәле авыл җирлеге башкарма комитеты секретаре;

Комиссия әгъзалары:

- Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге башлыгы (киләшү буенча);

- «Кайбыч муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлегә» МК
У башлыгы (киләшү буенча)

- «Юнармия» бөтенроссия балалар-яшүсмерләр хәрби – патриотик иҗтимагый
хәрәкәтенә Кайбыч муниципаль районындагы штабы начальнигы (киләшү буенча);

- «Кайбыч муниципаль районының ветераннар һәм пенсионерлар советы» иҗт
имагый оешмасы рәисе (киләшү буенча).

7.4. Комиссиянең төп бурычлары:

- зстның исемең мәңгеләштерү турындагы үтенечләрне карау;
- мәңгеләштерү мәсьәләләре буенча бәяләмәләр әзерләү;
- мәңгеләштерү турындагы карарларны гамәлгә ашыруны координацияләү;
- мәңгеләштерү объектларының торышын тикшереп тору.

7.5. Комиссия вәкаләтләре:

- хакимият органнарыннан һәм оешмалардан кирәкле мәгълүмат сорату;
- консультацияләр өчен белгечләр жәлеп итү;
- иҗтимагый фикер алышулар оештыру;
- мәңгеләштерү формасы буенча рекомендацияләр бирү.

7.6. Комиссия утырышлары гражданның (оешманың) үтенечнамәсе кәргән
саен уздырыла.

7.7. Комиссия карарлары беркетмә белән рәсмиләштерелә

7.8. 7.8. Комиссия эшчәнлеген оештыру-техник яктан тәэмин итүне Мөрәле ав
ыл жирлегә Башкарма комитеты башкара.